

Un vell, fosc i emprenyador record (I)

DES DEL DIVAN. PEL DOCTOR LACET

Hi ha fets que queden en un racó de les golfes del nostre cervell i allà reposen. Records que fan de mal recordar per no saber com abordar-los i amb quins sentiments i emocions. Segurament els fets de l'any 1952 ens donen per ajaure persones, personatges i àmbits socials en el divan, saber què i per què va passar sembla matèria inútil a causa del temps transcorregut i la manipulació que nosaltres mateixos ens fem en recordar. Recordar moltes vegades ens fa fer trames matisades per les emocions, vivències enterbolides pels sentiments.

La mort per agressió de Josefina Vilaseca Alsina el desembre de 1952 va provocar un enrenou important a la comarca. Va morir el dia de Nadal d'aquell any, a la clínica de Sant Josep, on estava ingressada per ser atesa de les ferides rebudes, 21 dies després de ser agredida per un intent de violació en una masia d'Horta d'Avinyó.

Des d'aquest moment, el cristall polièdric de la realitat ens dona diverses oportunitats de reflexió: la pobresa de la postguerra (in)civil, una família del costat perdedor, una Església majoritàriament fanàtica (ni ombres de Concili actualitzador ni figures com Mn. Junyent estaven a l'horitzó), la crònica de «succeos» com a element d'entreteniment de la societat (futbol a part, la revista El Caso feia encara no un any que existia), la pagesia i l'element rural, una societat grisa sense TV i delerosa de poder comentar altres coses que la pobre rutina, un àmbit polític únic (i de pensament únic)... podríem trobar molts més elements sociològics que expliquin les conductes i les reaccions posteriors.

Tot plegat ens dona una situació idònia per tal de treure profit, cadascú i cada àmbit des del seu lloc, de la desgràcia: una noia de 12 anys és apunyalada diverses vegades en una agressió feta per un mosso de la masia on feia feines (12 anys! I ja treballant, circumstància habitual a l'època), una ocasió única per tal que l'església catòlica, espanyola, i catalana, hi veiés una ocasió per establir similituds amb Maria Goretti, assassinada just 50 anys abans a Itàlia i que només 2 anys abans (1950) era santificada.

Hem de parar atenció en la repressió sexual que imposava la doctrina catòlica (he escrit imposava?). Encara recordo el mantra que, en la meua infantesa, es repetia a les escoles: «virgen hasta el altar y pura hasta la muerte», abstinència sexual dirigida a les dones sobretot, que els homes, ja se sap... Els homes tenen butlla.

Continuarà...